

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 360 K.
Félévre 190 K. Negyedévre 100 K.
Egyes szám ára — — 10 korona.

Budapest, 1922.

III. évfolyam, 43. szám.

Vasárnap, október 22.

Egy hét.

(*) Egy hét történetével kezdem. A történet erősen emlékeztet arra az időre, mikor a bolsevik rémuralom hajnala kezdett derengeni. A legnagyobb fővárosi gépgyárban két lakatos megtagadta a túlórai munkát azzal, hogy a megállapított túlórai munkabér mellett nem dolgoznak. A gyár vezetősége erre a két lakatost elbocsátotta. Másnap a bizalmiférfiak a munkaidő alatt a gyár munkásságának nagyobb részét az udvarra terelték s az igazgatóságtól a két ellenszegülő lakatos visszavételét követelték. Az igazgatóság arra hívta föl a bizalmiakat, hogy majd munkaidő után jöjjenek panaszuk előterjesztésére, mert így írja elő a gyári rendtartás, másrészt az igazgatóság nem is ér rá tárgyalni, mert ülésezik. Erre a bizalmiak szocialista elvtársaik élén fenyegető magatartást kezdtek tanúsítani s erőszakosan léptek föl a gyár vezetősége ellen. A gyár vezetősége — kényszerűségből — rendőrséget hívott, eltávolította az erőszakoskodó munkásokat és az egész gyárat egy hétre bezárta.

Egy hétig szünetel tehát így a munka a nagy vasgyárban. Több ezer munkás elvesztette egy heti fizetését. Ha egy vasgyári munkás napi keresetét ezer koronára tesszük, ez egy hét alatt hater ezer koronát tesz ki. Több ezer munkásnál többször hat millió koronát jelent ez az összeg. Mondjuk háromezer

munkásnál húsz millió korona. Mi vette ki a félrevezetett emberek zsebéből a húsz milliót egy hét alatt? A vörös terror. A gyári munkások ma többet keresnek, mint a miniszter, mert a miniszternek nincs hater ezer korona heti fizetése. Ha ennek dacára fenyegető erőszakkal lépnek föl a vezetőség ellen, ott csak a vörös terror feltámadásáról lehet szó.

Ez a vörös terror alig néhány hónapig dühöngött 1918 novembertől 1919 augusztusig. S mégis milliárdokat rabolt el a magyar munkásnéptől is. Nem is beszélünk arról, hogy a vörös terror csonkította meg hazánkat egy harmadára s tett rabbá tizenkét millió magyar honpolgárt. Pedig talán ezt is elismerik vesztésnek, akármilyen szervezettek. Csak arról beszélünk, amivel a szervezett munkások szegényebbek lettek. Jól emlékezhetik rá mindenki, mint álltak meg a gyárak egymás után a vörös terror hatása alatt. Eleinte csak a gyárigazgatóságokat verték ki az irodákból, majd a mérnököket. Végül maguk a munkások is kény-

telenek voltak elhagyni a fejnélküli gyárat, mert elfogyott a szén, a nyersanyag és a munka. A vörös terror a vörös hadseregbe hajtotta a munkátlan munkásokat. Utoljára jöttek az oláhok s elvitték a gyári felszerelést. Ezt tette a vörös terror.

A Ganz-gyárban újra felütötte fejét a vörös terror. De emelgeti hidra fejét mindazokban a sztrájkokban, melyeket a fogházviselt képviselők is szítanak. A heti

Horthy Miklós kormányzó látogatása a Harangművek Rt. csepeli telepén.
A kormányzó és neje a kenderesi harangokat tekintik meg.

húsz millió korona munkabér, melyet a Ganz-gyár munkásaitól elrabolt e héten a vörös terror, legyen figyelmeztető államnak, társadalomnak és munkásságnak; akarják talán, hogy újból végigjártsa pusztító munkáját a vörös terror?! Ha nem, akkor álljanak talpra, térjenek észre és tegyenek ellene okosan és bátran. A törvényhozás pedig hozzon törvényt, hogy a munkások munkaszabadságát a vörös terror ne korlátozza!

Budapest, október 21.

Koronázás a temetőben. *Ferdinánd oláh király vasárnap Erdély királyává is koronáztatta magát Gyulafehérvárott. A megszállott országrészt egy héttel előbb elzárták már erre az alkalomra, mert még a magyar cserkész-íjaktól is féltek. Gyulafehérvárt az oláh bakák, rendőrök és detektívek porkolábhada vette körül s a bukaresti és renegát udvaroncokon kívül csak a megfélemlített lakosság láthatta a nagy cirkuszi játékot. A «hős» király, aki a magyar honvédség előtt annak idején Beszarábiába futott s mindig csak a hátát mutatta, még koronázni se mert fegyvertelenül és sok ezer szurony nélkül jönni a csaták mezejére. Nem csoda! Míg Gyulafehérvárra ért szépséges nejével, temetőkön robogott át a vonatja. Oláh, magyar és német harcosok sírjai figyelmeztették a koronázó királyt a közelmultra és a sors forgandóságára. A gyulafehérvári operett-koronázás egy nagy temetőben volt s igazán nem csodáljuk, ha Ferdinánd remegett és szuronyokra támaszkodott. A sirokból szállt föl hozzá a koronázási zaj. Honvédek és Mackensen vitézei kiáltoztak feléje, hogy dicsősége ingatag alapon pihen s az igazi harci erény jutalma, mely a magyar és német hősokeket illeti, csak késik, de el nem maradhat. Mária királyné — mint mondják — divatos koronát rendelt az ünnepi alkalomra. Ami ma divatos, holnap már kimehet a divatból. S a gyulafehérvári koronázásra, melyhez annyi vér, könny és erkölcstelenség tapad, nemsokára mint egy rossz álomra gondol vissza a hősök temetője.*

Vegyes banda. *Összeverődtek hát végre is a rossz cigányok. A primás az öreg Vázsonyi lett, akit ifjú korában még Weiszfeldnek hittak. A hegedűje hamisítatlan kóser liberálismust játszik alkalmi legitimizmussal. A kontrás Rakovszky István lett, aki császári és kir. kamarásból és intranzigens keresztényből, sőt klerikálisból lett alvezére a liberális-vörös vegyesbandának. A legifjabb rajkó, akit már több zenekarból kilöttek disszonáns játéka miatt, Rassai (hajdan Rasch), ugyancsak zsidófalóból lett kiscsászár, legutóbb pedig radikális-merkantilista. A jól ismert csellósokon — Rainprecht, Rupert és Drózdai páholytestvéreken — kívül nincs is a bandában más, mint tizenhárom tagja a volt szovjet-parlamentnek és még vagy tíz aktív és rezervista liberális-születésű szociáldemokrata elvtárs. Ez a társaság akar zenélni szegény Csonkamagyarországnak s evégre alakultak liberális ellenzéki szövetséggé. Műsoruk elég gazdag és változatos. Van benne: császárhűség, királyhűség, szabadkirályválasztás, köztársaság, szovjethűség, klerikalizmus, liberálisizmus, demokrácia, szocializmus, kommunizmus, radikalizmus, merkantilisták, agráriusok, zsidók és zsidóbarátok, nemzetiek és nemzetköziek... «Uram Isten! Minő karaván!» — kiálthatja a szegény magyar nép ilyenek látására. Nem is mert hozzájuk szegődni még az ellenzék szolidabb része sem. Hiszen hiába mondják, hogy ők az országot rendbe akarják hozni. Mivel? Új választásokkal?! Még csak az kellene, attól biztosan jóllaknék az inséges ország. Nem hiszi senki a vegyes bandának, hogy ők nem akarnak fölforgatást. Hiszen a műsoruktól a kutya gyomra is fölfordul, ha ugyan be tudja venni, ..*

MI HIR A POLITIKÁBAN ?

A kiscsászárpart mult heti összejövetelén *Bethlen István* gróf miniszterelnök *Ulain Ferenc* felszólalására válaszolva kijelentette, hogy *mint a multban is mindig volt, most is agrárius. A kiscsászárpart agrár jellegét és törekvéseit meg tudja védeni.* Bármilyen erősek legyenek is azok a törekvések, amelyek arra irányulnak, hogy a mezőgazdasági terményeket maximálják és rekvirálják, az ilyen törekvéseknek mindenkor a leghatározottabban ellen fog állani, mert meggyőződése szerint

a drágaságot nem lehet maximálással és rekvirálással letörni,

hanem ellenkezőleg az ilyen egyoldalú gazdasági politika okozza a legnagyobb drágaságot és hiányt. A miniszterelnök felszólalásában megemlékezett a kisebbségi pártoknak a Ház összehívására irányuló mozgalmáról és kijelentette, hogy felfogása szerint ez méltánytalanság a Ház többségével szemben. A maga részéről *nem lát semmi olyan okot fenforogni, amely a Ház összehívását indokoltá teszi.* Mindnyájan tudjuk, hogy drágaság van, de ezt parlamentáris szónoklatokkal nem lehet elintézni. Különbön nagyon szívesen hozzá járulna ahhoz, hogy a Ház állandóan, éjjel-nappal tanácskozzék. Egyébként a kisebbségnek alkalmá volt arra, hogy a drágaság kérdéséhez hozzászólhasson és ezzel kapcsolatban minden témát megbeszélhessen. *A drágasági bizottság ülésein azonban a kisebbség részéről egyetlenegy komoly indítvány sem hangzott el, most tehát csak politikai célból óhajtják a Házat összehívni.* A miniszterelnök könnyelműségnek tartja, ha egyesek a drágaság kérdését politikai célokra akarják kihasználni.

Bethlen István gróf ismertette *Bánffy Miklós* gróf külügyminiszternek a Népszövetség genfi ülésein szerzett tapasztalatait és kijelentette, hogy azok a híresztelések és céltudatos ferdítések, amelyekkel a kisantant a külföldi államokat és a nagy hatalmakat elárasztotta, már hitelüket veszítették.

Magyarország mai helyzetét ugyanis komoly külföldi körökben egész másképp ítélik meg, mint ezelőtt

és Magyarországot ugyyszólván bizonyos tüntetéssel vették fel a Népszövetségbe.

Térffy Béla közlelmezési miniszter felajánlotta lemondását és *Horthy Miklós* kormányzó a lemondást elfogadta. *Térffy* távozásával a kormány egyik kiváló munkaerjét veszti el, mert *Térffy Béla* több mint tíz hónapon át mintaszerűen vezette a közlelmezési minisztériumot. Utódjának *Bud János* közlelmezési államtitkárt nevezik ki.

Scitovszky Béla, a Ház elnöke, harmincnál több képviselő kívánságára a házszabályok értelmében a nemzetgyűlést egybehivta.

A Ház október 20-án pénteken ülést tartott,

melyen *Bethlen István* gróf miniszterelnök is felszólt és azt javasolta, hogy a Ház újból napolja el üléseit.

A baloldali kisebbségi pártok, nevezetesen a demokraták, a radikálisok és a nemzetközi szociáldemokraták a minap parlamenti szövetséget kötöttek. Ennek csak az a jelentősége, hogy a radikálisok és a demokraták, akik eddig mindig hazafias polgári pártoknak vallották magukat, nyíltan a nemzetközi szociáldemokratákkal szövetkeztek és *Vázsonyi Vilmos*, a hirhedt terézvárosi demokratavezér az októberi forradalom szomorú emlékü politikusaival egy táborba lépett.

A Harangművek Rt. (Ecclesia) csepei telepe.

+MEZŐGAZDASÁG+

Nemes élesztő készítése.

Irta: Nyiredy Jenő dr.

Mindenki előtt ismeretes tény, hogy a mustot borrá az élesztősejtek alakítják, egyrésztől az által, hogy a mustban lévő cukrot alkohollá, szesszé és szénsavvá erjesztik, másrésztől az erjedés folyamata alatt, féleségeiknek megfelelőleg jellegzetes illat- és zamat-anyagokat készítenek.

A természetben igen sokféle élesztő fordul elő.

Vannak közöttük olyanok, melyek csak egyféle cukrot képesek kieresztelni. Mások a közvetlen erjedésre nem képesek cukrokat először erjedésképes cukorrá alakítják s azután elerjesztik. Egyik képes 20%-ig menő cukoroldatot kieresztelni, a másik még 10%-osat is alig! képes teljesen megbontani. Van olyan is, mely a már termelt szeszt el is égeti. Egyik ugyanannyi cukorból több, a másik meg kevesebb alkoholt termel. Egyik alacsonyabb, másik magasabb hőmérséknel erjeszt. stb. S ezeknek a különböző élesztőknek a csirái, illetve spórái mind feltalálhatók a szőlő bogyóján.

Ezek közül az élesztő-spórák közül a mustban első sorban azok fognak élesztősejteké válni és elszaporodni, amelyek a nyert mustban a reájuk nézve legkedvezőbb életfeltételeket meg tudják találni. Ezek az erősebb egyedek a gyengébbeket fejlődésükben elnyomják, megakasztják s uralkodólag maguk szaporodnak el s így jellegeiket a borra ezek viszik át.

Ezekből azután önként következik, hogy ha mi teljesen érett, hibás és éretlen szemektől megfosztott és leszemelt szőlőből, vagy valamely kitünő borvidék válogatott és érett szőlőszemeiből mustot készítünk és azt gondosan kieresztjük, akkor abban a must összetételének megfelelő édesítő sejtek fognak elszaporodni, melyeket azután, ha egy kevésbé értékes mustba oltunk be, a nemesebb és már kifejlődött erős élesztősejtek nem engedik a mustban levő vadélesztő-spórákat kifejlődni és elszaporodni s így ezek viszik reá saját jellegüket a borra, úgy, hogy az így készült bor mindenestre értékesebb lesz, mintha a must erjedését a benne levő vadélesztő végezte volna.

Erőtéljes nemes élesztő a következő eljárással készíthető:

A homoki szőlők, vagy a gyengébb minőségű szőlők birtokosai a tervbevett szüret előtt tíz nappal hozatnak valamelyik híresebb borvidékről (Badacsony, Somlyó, Neszmély stb.) a szükséglethez képest 1—5 csomag kifogástalan érett

szőlőt, most erről a legkisebb hibával is biró rothadó, penészes és éretlen szemeket ollóval levágják, azután az egészen ép szemeket szappannal megmosott kézzel leszemelik s egy kifogástalan tiszta edényben kézzel összezúzzák és megfelelő nagyságú, 4—5 literes tiszta palackokba töltik, a palackok száját pamuttal betömik és pl. a szobának pormentes, tiszta, meleg helyén (23 celcius fokú és nem több!) erjedni hagyják.

Az így készített élesztőből 1 liter 100—120 liter mustra elegendő lesz. A palackok tartalmával elszaporíthatjuk a nemes élesztőt úgy, hogy vele az egész szőlőtermésünk mustját is beolthatjuk és pedig a következő módon:

A nemes élesztőt egy 150—200 literes, $\frac{3}{4}$ részre egészen friss mustal megtöltött és kotyogóval ellátott hordóba töltjük, ha ez már javában erjed, belőle kiveszünk minden 100 liter szüretelt friss mustra 1 litert s a hordóba ugyanannyi friss mustot töltünk, hogy a nemes élesztőnket táplálékkal ellássuk és azt szaporítsuk.

A jobb borvidékeken működő szőlőbirtokosok saját termelésű nemes élesztőt használhatnak. E célra saját szőlőjükből kiválasztják a legszebb, legérettebb és legkifogástalanabb szőlőfürtöket s ebből készítenek az előbb leirt módon nemes élesztőt.

Ez az eljárás abban az esetben fog igazán feltűnő eredményt mutatni, ha a kedvezőtlen időjárás folytán sok a rothadó, penészes, vagy bármely okból kifogásolható minőségű fűrt a szőlőtermésben.

Még egyszer hangsúlyozom, hogy az egészséges szőlőn tenyésző élesztő elszaporodik és a hibásabb szőlőből készült mustban lehető idegen organizmusokat fejlődésükben megelőzi, elnyomja, s így többé-kevésbé hozzájárul ahhoz, hogy a rendelkezésre álló szőlőanyagból jobb minőségű, tartósabb és tisztább ízű bort állítsunk elő, mint aminőt a közönséges eljárással előállíthattunk volna.

Az eljárás az előadottakból kivehetőleg igen egyszerű, igen kis fáradsággal végezhető, e végből mindenkinek ajánlható, mert az eredmény meg fogja mutatni annak kitünő előnyeit. Épen erre való tekintettel mindazoknak, akik ezt az eljárást ki nem próbálták, igen ajánlom, hogy összehasonlítás céljából szüretelt mustjának egy kis részét a régi eljárás szerint, nemes élesztő nélkül, magára hagyva erjesszék ki s a két különböző úton nyert bort egymással hasonlítsák össze.

Ennél volna még egy jobb, tökéletesebb musttálási eljárás, a tisztán tenyésztett élesztővel való ojtás, amikor a must vegyi összetételének legjobban megfelelő élesztőfőleség egyetlen sejtjéből szaporított élesztővel olthajtjuk be a mustot. De ez az eljárás ma még nem való minden gazda kezébe.

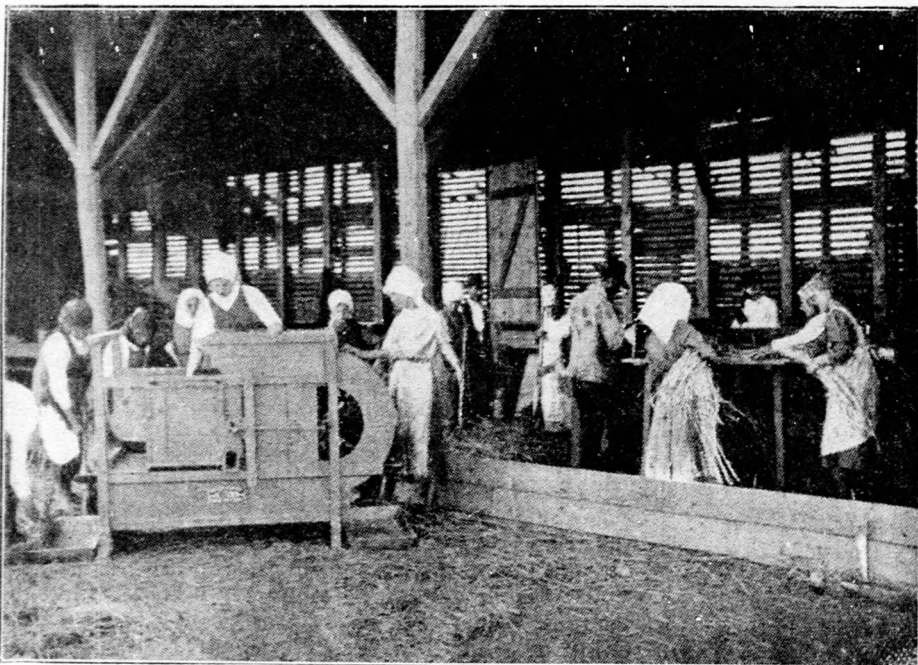
A karakul-juh.

Irta: Schandl József.

Azon szép, élénkfényű, csigás fürtökből álló prém, melyet «perzsián»-prém név alatt ismerünk, a mi rackánkhoz hasonló: bokharai karakul-juhnak újszülött bárányai termelik.

E juhajtának otthona a középázsiai Bokhara nevű tartomány, mely nagyjára sík, futóhomokkal fedett terület és alig $\frac{1}{10}$ része termőföld, a többi kopár legelő. A mi rackánktól e fajta egyedeit első pillanatra meg lehet különböztetni azon alapon, hogy faroktöve körül arasznyi széleségű zsírvánkost visel, miért is a természetudósok a kövér-farkú juhok csoportjába sorozzák. A karakul-juh kosai szarvakat viselnek, míg az anyák nagyjára szarvatlanok. Kosorrú feje és lábai feketék, a törzset burkoló durva gyapjú-bunda pedig piszkos sötétszürke, egynémely állaton világosabb szürke vagy barna.

E fajtát világhírűvé bárányainak közismert és nagyra-becsült prémje tette. Az újszülötteknél a gyapjúsálak élénk,

Nemesített vetőmagvak cséplése és tisztítása a kompolti nemesítő telepen.

fekete fényűek, csigái tömöttek és a szőrcsigák hegye a bőr felé visszahajlik. A szőrkontós azonban nem sokáig őrzi meg e jellemző színt, fényt és szerkezetet. A pár hetes báránynál már kezd tompulni a fény, kezd fakulni a szín s lazulnak a szőrcsigák, míg végre az egyéves birka már az előbb leírt színű és a rackabundára emlékeztető szőrzetben jelenik meg előtünk. Prémtermelés végett tehát a bárányokat pár napos, legkésőbb 2 hetes korukban le kell vágni. A bárányaitól ily úton megfosztott anyabirkákat 120–130 napig fejk. A naponta $\frac{1}{4}$ liternyi, zsírdús tejből kitűnő sajtot készítenek.

A bárányok által szolgáltatott prém nagy értéke arra indított egynéhány európai állattenyésztőt, hogy a karakul tenyésztésével Európában is megpróbálkozzanak. A próba sikerre vezetett. Az Európában tisztavérben tenyésztett juhok bárányainak prémje semmiben se marad mögötte azoknak, melyeket Bokharából importálnak. Ezért Németországban most egyesület alakult, mely a karakul tenyésztésének terjesztését és ily úton a keresett és drágán fizetett perzsián-prém termelés fokozását tűzte ki célul. E tenyésztésnek illetékes körök nagy jövőt jósolnak, mert a préme ár nő, a bokharai föld pedig alig fog jó ideig kellő mennyiségű prémet Európába küldhetni, mert az is a mindent romboló és semmit se termelő bolsevisták kezében van.

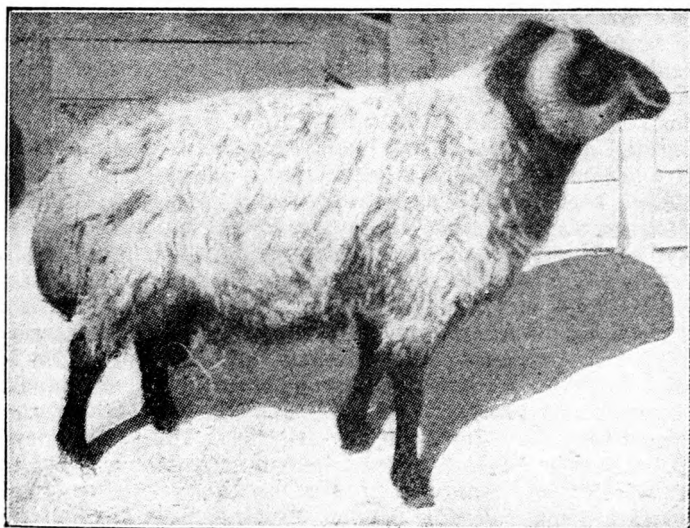
Magyarországon is történtek kísérletek a karakuli juh meghonosítására és egyes juhászatok (Bugac, Szilágysomlyó) szép eredményeket értek el. Hazánkban nemcsak tisztavérben való továbbtenyésztés volt a cél, hanem a rackával való keresztezést is megpróbálták, mert ily úton remélték, hogy a rackabárányok prémjének minőségét javíthatják s így szebb, fényesebb színű sapkák, gallérok készíthetők majd ezekből. Ezeket a kísérletezéseket is siker koronázta. Így remélhető, hogy a gazdasági viszonyok javulásával újból hoznak be hozzánk karakul-juhokat és a tenyésztés fonalát felvehetjük ott, hol a világháború miatt kénytelenek voltunk megszakítani.

Az üres hordók kikénevezése. A tisztára mosott és kiszáritott üres hordókat semmiféle eljárással egyszerűbben és jobban nem tudjuk megvédeni a penésztől, mint a kénevezéssel. Ezen célból az üres hordóban annyi kén-tégetünk el, amennyi abban egyáltalában elegendő. Hozzávetőleg hektoliterenkint 3–4 gramm kén-téget számíthatunk. A kén elégetése mindig csak kénező aknával történjék, mert ezzel elejét vehetjük annak, hogy a kén a hordó aljára csepegjen s ettől a lecsepegett kénből a bor záptojásszagot és ízt kapjon. A nagy hordókat úgy is kénevezhetjük, hogy egy kis edényke közepe fölé szerelt horogra akasztjuk a megfelelő nagyságú kénlemez s azt meggyújtva, az ajtónyíláson át tesszük be a hordóba. Az edénykébe kevés vizet tesszünk, hogy ebbe hulljon az esetleg lecsepegő kén. Míg a kén leégett, a hordó ajtónyílását betesszük, majd ha ez megtörtént, az edénykét kivesszük s az ajtót véglegesen helyére tesszük. A kénevezésre közönséges rúdként ne használjunk, mert az e célra használt kénnek teljesen tisztának s különösen arzénmentesnek kell lennie. Ugyancsak ne használjunk semmiféle fűszeres kénlemezeket, mert ezek a bornak idegen ízt kölcsönöznek. Ügyeljünk arra is, hogy az a szövet vagy papír maradéka, melyre a kén reá volt kenve, ne hulljon a hordó fenekére, mert ez a borból fekete pelyhet képez s így azt zavarossá, rossz ízűvé teszi. (Ny. I.)

Nemesített vetőmagvak cséplése és tisztítása. (Képpel.) A nemesítés munkája tudvalevőleg aratás előtt kezdődik, mikor a nemesítő a gabonatóblán még lábbon álló tövek közül válogatja ki azokat, melyek neki legmegfelelőbbnek (kalász hosszúsága, teltsége, a szalma vastagsága, rozsdailleség stb.) mutatkoznak. A válogatott töveket szorgosan elkülönítve kimorzsolják, tisztogatják s a következő évben apró parcellákba vetik el. Az egyes parcellák termését ugyancsak elkülönítve aratják, csépelik és kezelik. A nemesítés tehát sok munkát ad és sok ügyes munkást foglalkoztat.

A gyümölcs eltartására válasszunk ki olyan kamrát vagy pincét, melynek hőmérséke remélhetőleg 2 és 10° közt lesz. A helyiség jól hőszigetelhető, elsőtétíthető legyen. Erős szagot árasztó anyagok (káposzta stb.) ne legyenek benne. A tisztaság érdekében a kiválasztott helyiséget meszeljük és kénezzük ki, hogy a penészgombák benne lehetőleg elpusztuljanak.

Az ásó és munkája. Az ásó lapjának nagysága a talaj minőségéhez igazodjék. Laza homoktalajban a nagy ásó megfelelő, mert a munka vele szaporább, de kötöttebb agyagtalajban célszerűbbnek mutatkozik a keskeny, hegyes ásók használata, mert velük könnyebben és jobban, ha mindjárt nem is oly szaporán, lehet dolgozni. Az ásónyél 70–100 cm. hosszú és oly vastag legyen, hogy kényelmesen át lehessen markolni. A vékony nyél ép oly alkalmatlan, mint a túlvastag. A munka csak akkor megfelelő és aránylag könnyű, ha az ásólemez elég éles. Tavasszal és nyáron csak száraz vagy nyirkos és porhanyó talajt szabad ásni, de ősszel a nedves, vizes talaj is bátran ásható, a tél fagyja elporlasztja a vizes talaj legdurvább régeit is. A keilő mélységig leszárt ásón a lemetszett talajrészt fel kell emelni s a levegőben megfordítva kell a talajra visszajejteni. Aki e fordítást elmulasztja, az nem jó munkát végez. Keskeny földszelvény jobb, de kevésbé szaporá s így drágább talajművelő munka.

Karakul-kos.

Hogyan lehet végrehajtani az egyedi takarmányozást? Már több alkalommal volt szó e lap hasábjain arról, hogy a teheneket egyformán etetni nem észszerű dolog. A tehenek tejelőképessége tudvaleg nem egyenlő. Az egyik bőven tejel és még bővebben tudna tejelni, ha jobb táplálékban volna része, a másik pedig kevés tejet ad még a legbővebb takarmányozás mellett is. Ha tehát az istállóban álló összes tehenek egyformán kapnak az eleségből, akkor a gyenge tejelő esetleg elhizik, mert a táplálékot tejjé alakítani nem tudja, az a tehen pedig, melynek tögye erre képes lenne, nem kap elegendő tápanyagot a több tej képzéséhez. Mennyivel okosabb dolog tehát a gyenge tejelőktől elvonni azt, melyet már tejjé feldolgozni nem tudnak és e többletet a jól tejelőknak adni. Ez nem is olyan nehéz dolog, mint első pillanatra látszik. Álljon a szárazon álló tehenüknek napi adagja annyi szénából, szalmából és répából, amennyiből egy tehen meg tud élni (pl. 4 kg. széna, 6 kg. árpaszalma, 30 kg. répa) és a fejősök mindegyikének mérjük meg a répaadagjára minden liter után $\frac{1}{3}$ – $\frac{1}{4}$ kg. tengeridarát vagy másféle abrakot. Hogy a tehenek szomszédai adagjából fogyasztani ne tudjanak, célszerű lesz az abraketetéskor rövide kötni őket, vagy deszkából válaszfalakat illeszteni a jászolba, esetleg az abrakot kis deszkaládikákban nyújtani a teheneknek.

Gyümölcsfa- és szőlőajtványok beszerzése. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarának sikerült több kiváló gyümölcsfateleptulajdonosával olyan megállapodást létesíteni, melynek alapján a gazdaközönség ezirányú szükségletét kifogástalan minőségben jutányos árban elégítheti ki. Ennek folytán — tekintettel a nagy keresletre és a készletek korlátolt voltára — a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara ezúton hívja fel a gazdaközönség figyelmét, hogy a gyümölcsfa- és szőlőajtvány (egy-két éves gyökeres vessző) szükségletüket a Kamara igazgatóságánál (Kecskemét, Rákóczi-út 5.) minél előbb jelentsék be, annyiul is inkább, mivel ezúton igényeik egészen bizonyosan kielégítésre találnak.

Országos baromfikiállítás Debrecenben. A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete a Debreceni Mezőgazdasági Kamarával és a Keletmagyarországi Baromfi- és Galambtenyésztő Egyesülettel december elején baromfi- és galambkiállítást rendez. Az országos egyesület három arany-, két ezüst- és két bronzéremet adományozott jutalmazásra.

A fűszerpaprika feldolgozásának és forgalmának szabályozásáról a földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki. A rendelet kimondja, hogy az örölt fűszerpaprikát csakis állami minősítés után szabad forgalomba hozni. Tilos a fűszerpaprikát bármilyen idegen anyaggal keverni, kezelni, festeni vagy olajozni, vagy abból akár a fűszerezésre, akár a külső tulajdonságokra értékes alkotórészeket elvonni. A minősített fűszerpaprikát tíz kilogrammnál nagyobb mennyiségben csakis állami fémzárral ellátva szabad forgalomba hozni. Kisebb mennyiségben a fél kiváságára más állami zárjegyet (papírzájegy, pecsét stb.) is lehet alkalmazni. A paprika eredetének vagy származási helyének megjelölésére csak a valóságnak megfelelő adatokat szabad feltüntetni, például magyar paprika, szegedi paprika, kalocsai paprika. Külföldi származású árúnál a csomagolási burkolaton fel kell tüntetni az áru származási helyét.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1. 1215 K egyházi adót vetettek ki rám. Köteles vagyok-e ezt megfizetni? 2. Liszt- és gabonaeladásnál kell-e forgalmi adót fizetnem? (Izsáki előfizető.) — **Felelet.** 1. Amennyiben a kivétési tervezet kifüggesztési ideje alatt észrevételt nem tett, a kivetés jogerős lett, ezt meg kell fizetni, mert különben közadós módjára fogják behajtani. 2. Igen.

Kérdés. Eddig évi 200 K bért fizettem konyha nélküli két szobából álló lakásomért. Most 2 mm. buzára emelte fel a háztulajdonos a bért. Köteles vagyok-e ezt megfizetni, ha nem, mennyit? (E. J. 5100. sz. előfizető.) — **Felelet.** 1917. november 1-én fizetett tiszta bérnek négyszeresét tartozik fizetni, föltéve, ha a bérlemény tárgyát tisztán lakás céljaira használja. Többet csak az esetben kell fizetnie, ha ezt a magasabb bért a bíróság állapította meg.

Kérdés. 1. Vettem egy házat, a volt lakót per utján tudtam kihelyeztetni. Köteles vagyok-e a perköltség felét megfizetni? 2. Husz éves vagyok, katona méo nem voltam, hajójegyem van. Kimehetek-e Amerikába? (T. J. babocsai olvasó.) — **Felelet.** 1. Hogy ki viseli és mily arányban a perköltséget, azt a bíróság által hozott ítélet határozza meg. 2. A honvédelmi miniszter engedélyén és hajójegyen kívül még egy közjegyzői okiratra van szüksége, melyben a kint élő rokonai biztosítják önt, hogy munkanélkülisége esetén eltartják és az amerikai követség vizumára. Ez utóbbit csak akkor adják meg, ha a Magyarországra megállapított kivándorlási létszám nem telt meg.

Kérdés. Fűszerkereskedőségű vagyok, Budapesten szeretnék állásba jutni. Hová forduljak? (Vidéki kereskedő segéd.) — **Felelet.** Országos Baross Szövetséghez: Budapest, IV., Deák Ferenc-u. 10.

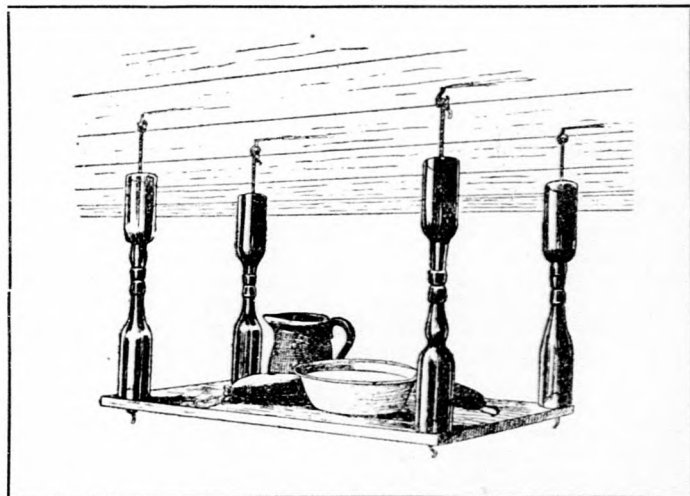
Kérdés. Tizenhat éves vagyok, kimehetek-e Amerikába? Ha igen, hol kell jelentkezni? (Alap.) — **Felelet.** Utlevelet az alispántól kell kérnie, amelyre az amerikai követség csak akkor adja meg a vizumot, ha hajójegyet tud felmutatni s továbbá, ha a Magyarországra megállapított kivándorlási létszám még nem telt be.

Kérdés. Nagyobb mennyiségű szőlőajtványt hol szerezhetek be? (H. L. Alsóság.) — **Felelet.** Egri szőlészeti és borászati szakiskola igazgatóságánál, (özvegy) Matthiász Jánosnénál (Kecskemét, Katonatelep), Ungváry László cégnél (Cegléd), vagy Teleki Zsigmondnál (Villány, Baranyamegye).

Kérdés. Ezüst wyandott tojást hol szerezhetek be és mi az ára? (F. J. Hajdu-Sámson.) — **Felelet.** Ezüst wyandott-tenyésztés tudomásunk szerint Csonka-Magyarországon nincs. Arany wyandott tojást valószínűleg kap Perényi Dénesnél, Szilágyitelep Tököl, Pestmegye. Árát nem tudjuk.

Kérdés. 5049—69. számú Magyar Vöröskereszt sorsjegyem nyert-e? (Egy hű olvasó.) — **Felelet.** Nem.

Üzenet a könyvrendelőknek. Arany János költeményei: 227 korona. Az utánvételezés költsége 30 korona 50 fillér. (M. B. J.) A «Vasárnap»-ban közölt «Petőfi» színmű füzet alakjában csak a teljes lekötés után fog megjelenni. A «Kapisztrán» című színmű nem kapható. (D. S. Cegléd.)

Az egerek elől biztonságba helyezett élelmiszerek.

A polc a mennyezetre van függesztve; a függesztő zsinórok 2—2 lyukas fenekű üvegpalackon vannak átfűzve.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

A kormányzó látogatása a Harangműveknél. A *Harangművek* (Ecclesia) harmincegy új harang előállítását mutatta be ünnepies külsőségek között. A telepen ebből az alkalmából megjelent Horthy Miklós kormányzó őfőméltósága is feleségével. A fogadása alkalmával mondott üdvözlésekre adott válaszában hangsúlyozta őfőméltósága, hogy nagy örömmel és komoly érdeklődéssel jött el, mert a *harang többet jelent, mint ahogy azt általában hiszik. Tudjuk, hogy ahol a mult időkben elnémult a harang, ott elhalt a magyar szó is.* Adja Isten — végezte szavait, — hogy ezek az új harangok *mentől előbb ismét boldogságot hirdessenek az árva magyarnak.* A főméltóságú kormányzó és társasága végigjárták az összes látnivalókat és elbeszélgettek a harangöntőkkel. Csaknem egy órai künn tartózkodás után távozott el a telepről Horthy Miklós őfőméltósága.

Matlekovits Sándor nyolcvan éves. *Matlekovits Sándor*, belső titkos tanácsos, a magyar közgazdasági tudomány nesztora, a *Magyar Közgazdasági Társaság* elnöke, az elmúlt csütörtökön töltötte be életének *nyolcvanadik évét.* Az ősz tudós hosszú közéleti munkálkodása alatt számos olyan gazdasági törvényt szerkesztett és alkotott meg, amelyek ma is legértékesebb s legjobb törvényeink közé tartoznak. Számos külföldi kereskedelmi értekezleten képviselte Magyarországot. Egyik legnagyobb érdeme az 1885. évi kiállítás rendezése. A politikai életben mindig elismert és tekintélynek örvendő egyéniség volt. A tudóst születésnapja alkalmából igen meleg ünnepelésben részesítették a *Közteleken*, ahol *Teleszky* János köszöntötte fel a *Kivándorlási Tanács* mellett működő társadalmi bizottság nevében. A *Magyar Közgazdasági Társaság* díszközgyűlésen ünnepelte Matlekovits Sándort, akit Horthy Miklós kormányzó úr ő főméltósága és *József* királyi herceg is üdvözölt táviratilag. A díszközgyűlésen a gazdasági, tudományos és társadalmi egyesületek képviselői fejezték ki jókívánataikat a jubilánsnak.

Schandl Károly Csépa díszpolgára. *Csépa* község képviselőtestülete október hó 9-én tartott ülésén nagy lelkesedéssel *Schandl Károly* dr. földművelésügyi államtitkárt a község díszpolgárává választotta. *Csépa* község ezzel *Schandl Károly* államtitkárnak a község érdekében kifejtett tizenkét éves önzetlen fáradozásáért óhajtotta halálját leróni. A díszpolgári oklevelet háromtagú küldöttség Budapesten nyújtotta át az államtitkárnak.

Határkiigazítás nyugaton Magyarország javára. Az osztrák-magyar határmegállapító bizottság legutóbbi ülésén *Nemesmedves vasvármegyei községet Magyarországnak ítélte oda.* Ugyanezen az ülésen megállapította a bizottság a Fertő területének állandó határait, amely mindenben követi a községek határait azzal, hogy az úgynevezett Fő-csatorna egész terjedelmében Magyarországé marad. Ugyanígy *Magyarországnak ítélte a bizottság a köpcsényi Batthyány-uradalmat, továbbá a Lónyay Elemér tulajdonát képező Laura-majort egész terjedelmében és Ürgéd-pusztának nagyobbik felét.* Frigyes főherceg birtokából Magyarországnak jutott *Márialiget, Haidstal és Haidhof, Lehdorf (Rohrerhof), végül pedig az Albert Kázmér-pusztá;* itt Ausztria kapta *Károlymajort, Kleinhofot, Wittmannhofot és a hansági birtok* részeit.

Harminckilenc hős emléke. *Szena* somogy megyei községben vasárnap leplezték le a *harminckilenc háborús vértanú* emlékére emelt oszlopot. A kormányzó őfőméltóságát vitéz *fonyódi Markóczy* Antal tábornok képviselte és megjelent *Tankovits* János nemzetgyűlési képviselő is. *Farkas* István és *Szabó* János lelkészek szavai után a falu bírása, *Zóka* János vette át a szobrot meghatott szavakkal.

Szarvas községet kétszáz esztendeje alapították. *Szarvas* község alapításának ezidén van *kétszázéves fordulója*, amelyet a város közönsége nagyszabású ünneppel akar emlékeztetése tenni. Ezt az ünnepet egyik legközelebbi vasárnapon tartják meg.

Az egyetemes evangélikus egyház közgyűlése. Az elmúlt hét csütörtökién tartották meg a *magyarhoni evangélikusok* ezidei közgyűlésüket, amelyen *Geduly* Henrik, *Kapi* Béla, *Raffay* Sándor és *Kiss* István püspökök, valamint *Zsigmondy* Jenő, *Kéler* Zoltán, *Mesterházy* Ernő és *Zelenka* Lajos kerületi felügyelők, illetve felügyelőhelyettesek elnököltek. Rengeteg vidéki kiküldött jelent meg a közgyűlésen, amely többek között elhatározta, hogy *legközelebb összehívja Csonka-Magyarország egyetemes zsinatját.* Elrendelte továbbá a közgyűlés, hogy a *lemondott egyetemes felügyelő helyébe január végéig kell a gyülekezeteknek utódot választani.* (A szerdai előértekezlet megállapodott abban, hogy az egyetemes felügyelői tisztre *Radványzky* Albert bárót ajánlja a gyülekezetnek.) Határoztak még a *reverzálisok* dolgában s úgy döntöttek, hogy e kérdést illetőleg a kormányhoz fordulnak. *A nyugatmagyarországi evangélikus egyházak hozzánk tartozása* tekintetében intézkedésre kérik fel a külügyminisztert. Öröndetesen állapították meg, hogy a *katholikus nagygyűlés testvéri jobbot nyújtott a protestánsoknak és helyesléssel vették tudomásul Raffay Sándor püspök külföldi tárgyalásainak* sikerét. A püspöki kar az egyetemes közgyűlés alkalmából tisztelgett *Klebelberg* Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszternél, aki megígérte, hogy az *önálló evangélikus hit-tudományi fakultást a pécsi egyetembe illeszti be.* A hit-tudományi kar megfelelő hely hiánya miatt egyelőre *Sopronban* marad.

Ötvenöt millió korona földadót vetettek ki Makóra. A Makó városra kivetett földadó búzában vett összege meghaladja a *hatvannyolc* vagont, ami a nyolcvan koronában megállapított földadó-búzaár alapulvételével mintegy *ötvenöt millió koronát tesz ki.*

Pestvármegye Petőfi-ünnep. *Pestvármegye* közönsége kedden tárgyalta meg azokat a módosztatásokat, amelyek mellett *Petőfi* Sándor születésének százéves fordulója emlékéit fogja megünnepelni. A kormány képviselőiben *Rakovszky* Iván belügyminiszter jelent meg. *Preszly* Elemér főispán bevezető szavai után *Kolozsváry* Imre ünnepelte *Petőfit*, mint a nemzeti és keresztény világnézet klasszikus szószólóját. *Rakovszky* Iván belügyminiszter emelkedett ezután szólásra és ezeket mondotta: «Ünnepeljük *Petőfi* Sándorban a magyar embert, a hazáját szerető férfiút, a szabadság bajnokát és a nagy költőt. Nem azt a hazafiút ünnepeljük benne, kit ma oly gyakran látunk a fórumokon, aki a hazafiaságát csak a száján hordja, hanem azt a hazafiút, aki a szívében és lelkében volt hazafi. Ünnepeljük benne a szabadságnak hőst. Senki-nek a nevével nem éltek annyiszor vissza, mint *Petőfi* Sándor nevével. Az ő nagy nemzeti érzéseit kiforgatták, ki akarják sajátítani nevét azok, akik a szürke élet materializmusával kívánják felépíteni az ő külön világnézetüket, államukat. Ebben a teremben azt a nagy *Petőfit* ünnepeljük, aki magyar volt, aki hazafi volt olyan értelemben, hogy meghalni tudott a hazáért. Ünnepeljük a szabadság bajnokát, azt, aki *elsősorban a nemzet, a nép és a faj szabadságáért küzdött.*» *Berzeviczy* Albert a Magyar Tudományos Akadémia nevében mondott halát a megye közönségének, *Pekár* Gyula pedig a *Petőfi-Társaság* megbízásából szólt.

Az Országos Falu-Szövetség Csongrádon falufejlesztő kiállítását rendez. Az *Országos Falu-Szövetség* november hó 25-től 29-ig *Csongrádon nagyszabású kiállítását rendez*, amelyen bemutatják a város és környéke népének a mezőgazdaság, szőlészet, gyümölcsészet, kertészet, borászat, méhészet, selyemhernyótenyésztés, ipar és háziipar, továbbá a szepművészetek és az általános művelődés terén elért színvonalát. A kiállításra már eddig nagyszámú résztvevő jelentkezett és remélni lehet, hogy a kiállítás nagy erkölcsi sikert hoz az alföldi tanyavilág e nevezetes központjának és becses útmutatóját fog nyújtani a város s az egész ország további fejlődésére.

Hetvennyolc korona a cukor kincstári árrészesedése. A pénzügyminiszter a belföldön termelt vagy vámkülföldről behozott cukor után a fogyasztási adón felül fizetendő kincstári árrészesedést október 16-tól kezdve további rendelkezésig kilogrammonként *hetvennyolc* koronában állapította meg.

ELSŐ = REJVEGZŐ = KISSOHN B. BÉLYEGZŐK, PECSÉTYOMÓK, SZAMOZÓK. ÉGETŐVÁSÁK ÉLLEKOK ÉS GAZD. ESZK. JELZÉSRE, ZSÁK-, BIRKA- ÉS SERTÉS-JELZŐK. ERDÉSZ-BALTÁK ÉS JELZŐ-SZERSZÁMOK. CZIM-, KOCSI-TIALOM-, ÚTJELZŐ-, AJTÓ- ÉS HÁZSZÁM-TÁBLÁK. Tel.: 421. Budapesti Üveggyár, Kőművesokosécskék Gyár, Budapest. VESZŐKI MŰINTÉZET, MECHANIKAI GÉPGYÁR, VAS- ÉS FÉMÖNTŐGÉ. Készlet 4-02. BUDAPEST, VIII. FÜTŐ-UTCA 2.

Pestvármegye a Hangyáért. Pestvármegye rendes negyed-évi közgyűlésén Förster Aurél dr. indítványt terjesztett be a Hangya állami támogatásáról. Pestvármegyében — úgy mond — alig akad község, amelyiknek Hangya szövetkezete ne volna. A mai viszonyok között még gondolni sem jó arra, hogy a fogyasztási cikkek árai hova emelkedtek volna, ha a Hangya működése az áremelésnek gátat nem vetne. *A Hangya működése nemcsak az ármérséklésre szorítkozik, hanem lerakja a keresztény és magyar kereskedelem alapjait is és megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a keresztény magyarságnak azzal, hogy a kereskedelem gyakorlati ismereteibe több ezer keresztény magyart vezet és erős fegyvert ad a kezükbe a destrukció és a nemzetellenes irányzattal szemben való küzdelemben.* A szónok végül indítványt terjesztett elő, mely szerint Pestvármegye törvényhatósága írjon fel a kormányhoz, hogy tekintettel a Hangya nagy gazdasági jelentőségére és azon hazafias és keresztény irányú működésére, amit immár negyedszázada betölt, *a kormány a Hangyának nyújtandó támogatást oly összegben állapítsa meg, amely megfelel a feladat sikeres megoldásának és arányban áll egyéb tisztán nyereszkeskedési céllal működő gazdasági intézményeknek nyújtott állami támogatással.* Pestvármegye törvényhatósági bizottsága élénk helyesléssel fogadta ezt az indítványt és azt egyhangú lelkesedéssel határozattá emelte.

Tejgazdasági vándorgyűlés Bábolnán. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tejgazdasági bizottsága a földművelésügyi minisztérium támogatásával vándorgyűlést rendezett Bábolnán, amelyet összekötött a bábolnai és kisbéri ménesbirtokok megsemmisítésével. A tanulmányozó társaság behatóan megtekintette a ménesbirtokok összes tenyészetét és jóleső örömmel állapította meg, hogy azok valóban mintaszerűek és méltók a ménesbirtokok hírnevéhez. Különösen nagy elismeréssel állapították meg azt az eredményes munkát, amellyel a ménesbirtokok vezetősége és a tisztikara néhány év leforgása alatt úgyszólván teljesen eltüntette a románok által okozott óriási károknak nyomain. Gyönyörködve szemlélte meg a társaság a bábolnai, arab, lipicai és a kisbéri angol félvér ménes szebbnél-szebb lovait és Sándor József ménesparancsnok előadásából örömmel szerzett tudomást arról, hogy az angol félvér ménesben olyan tenyészirányt honosítanak meg, amely az eddigénél jobban figyelembe veszi a mezőgazdaság szükségleteit. — A tejgazdasági vándorgyűlést a bábolnai kaszinó dísztermében tartották meg. Ezen mindenekelőtt a bábolnai és kisbéri ménesbirtokok igazgatói ismertették a ménesbirtokok üzemét és tenyészési eljárásait, majd Konkoly Thege Sándor dr., az OMGE titkára, tartott előadást a tejgazdaság időszerű kérdéseiről. A vándorgyűlés egyhangulag elfogadta az előterjesztett határozati javaslatot, amely tiltakozik a szabad tejforgalom korlátozásai és olyan tejárak megállapítása ellen, amelyek a termelési költségekkel arányban nem állva, a tejtermelés visszafejlődését és a tejgazdaság elsorvadását fogják maguk után vonni. Inkey Pál báró elnök javaslatára azonkívül a vándorgyűlés a saját előnyei biztosítására általános drágulást előidéző bűnös spekuláció letörését kérte.

A hajduböszörményi harangok. Az Ecclesia-Harangműveknél minap vette át a hajduböszörményi református egyház küldöttsége Szolnok Gerzson elnökkel, Sóvágó G. lelkész, Kálmán Lajos főgondnok, Gellén kántor és Fábián I. presbyter a Rimcker mester által öntött 5000 kg-t meghaladó harangokat, melyeknek felavatása az Ecclesia-Harangművek képviselőinek jelenlétében a Reformáció évfordulóján nagy ünnepek keretében lesz megtartva.

Az erdőbirtokosok szervezkedése. A magyarországi erdőbirtokosok az elmúlt héten az OMGE nagytermében értekezletet tartottak, amelyen Eszterházy Pál gróf elnökölt, aki megnyitójában rámutatott arra, hogy az erdőbirtokosoknak nincs képvisellete és hogy az erdőgazdaság csőd előtt áll, annak ez az oka. Biró Zoltán miniszteri tanácsos hangsúlyozta, hogy a magyar erdőbirtokos osztály át van hatva attól, hogy súlyos adókat kell fizetnie, de ugyanakkor tiltakoznia kell amiatt, hogy a magyar erdőgazdálkodás tönkremenjen. A vagyonválságnak készpénzben való lerovása pedig tönkreteszi a gazdát. Ma sem tudni még, hogy milyen kulcs szerint történik majd az adózás. Ugy hírlik, hogy kat. holdként 3 kg. lesz a váltság, ha ehhez hozzáadjuk a községi pótdadót, akkor 600 korona lesz az adó, amelyet az erdőbirtokosság elviselhetetlennek tart. Javasolja, mondja ki az értekezlet, hogy megalakul és szűkebb körű bizottságot alakít, amely a sérelmeket memorandumba foglalva, a kormány elé juttatja. Majd megalakították a Magyar Erdőgazdák Országos Egyesületét és a szervezkedés irányítására egy végrehajtóbizottságot küldtek ki.

Szüreti ünnepély Kondorostanyán.

A kondorostanyaiak Bencze József kántortanító rendezésével a napokban jól sikerült szüreti ünnepélyt rendeztek. Képiünk a szereplőket mutatja be. (Beküldötte: Orlics János fényképész.)

Katonai egyezményt kötött Kemal pasa az antánttal. A szövetségesek tábornokai, Kemal pasa megbízottja: Izmed pasa, továbbá a görög megbízottak az elmúlt héten Mudaniában katonai egyezményt kötöttek. Ennek értelmében Tráciát a görögök kiürítik, negyvenöt napig antánt csapatok tartják megszállva s azután átadják a törököknek. Vegyes bizottságok állapítják meg a semleges zóna határait, amelynek tiszteletbentartására az angorai kormány kötelezettséget vállalt. A szultán felajánlotta végleges lemondását, amelyet a nagy nemzetgyűlés elfogadott. A török-görög-antánt béke tárgyalásokat novemberben tartják meg egy később meghatározandó helyen.

A szovjet és az orosz földművesek. Ukrajnában, Északkaukázusban, a Don vidékén és Középoroszországban sok munkát adnak a zöldek a forradalmi törvényszékeknek. A zöldek földművelő falusiak, akik időnként csapatokba verődve, megtámadják a rekviráló vörös csapatokat és felkötik a környék kommunista vezetőit és politikai biztosait. Legutóbb a minszki forradalmi törvényszék tárgyalta harmincöt földművelő ügyét, akik az alatt a gyanú alatt állottak, hogy résztvettek a zöldek támadásaiban. A zöld különítmény parancsnokát, Rosztiszovszkij kisgazdát, a forradalmi törvényszék halálra ítélte, a többi vádlottat száműzte az archangelszki kormányzóságra.

Még a házasságkötés is megdrágul. Budapesten rövidesen, sok más minden után megdrágul a házasságkötés is, amennyiben a felmentési díjakat a főváros néhány nap múlva kétszeresére fogja felemelni. A főváros ezzel meglehetősen jóvedelemre számít, mert soha annyi esküvő nem volt, mint épen manapság. Sorfalat állnak a házasulandók és szinte túlhalmozzák munkával az ügyosztály tisztviselőit. Naponta átlag harmincegy felmentést adnak a városházán, a felmentést kérők legnagyobb része a lakásügyekre hivatkozik, mások családi vonatkozású ügyekben sürgetik a házasságkötést, de nem ritkaság manapság az éltesebbekorú mátkapár sem, akik azért kérnek felmentést, mert *restellik, hogy háromszor is kihirdessék az életkorukat*. Eddig négyszáz korona volt a felmentés díja, amit most *nyolcszáz koronára emelnek*.

Vilmos német császár menyasszonya.

A világsajtót bejárta a hír, hogy Vilmos német császár újból megnősül. Menyasszonya Schönaich-Carolath Hermin hercegnő, aki első férjét két esztendővel ezelőtt vesztette el. A hercegnő harmincöt éves. Képünk a hercegnőt három legkisebb gyermekével mutatja be.

Három év alatt hetvenezer ember vándorolt ki a Felvidékről. Az utolsó három évben *hetvenezer ember vándorolt ki a Felvidékről*. Ez súlyos vád a cseh köztársaság gazdálkodására, de ez a hetvenezer ember, aki a «felszabadított» hazából külföldre menekült, nem a legboldogtalanabb. Sokkal rosszabbul jártak azok, akik otthon nem találják meg kenyerüket és külföldre nem juthatnak.

A mezei tolvajok újfajta büntetése. Egy *Breslau* mellett levő községben az előjáróság újfajta büntetést léptetett életbe. Mindazok neveit, kiket mezei vagy kerti lopáson érnek, minden vasárnap, két héten keresztül lakóhelyükön kidoboltatják annak a fősorolásával, hogy mit loptak és azonkívül a büntetés nagyságához mérten *kötelesek rövidebb-hosszabb ideig ingyen dolgozni annak a földjén, akit megkároztak*. Az új büntetési módnak nagyserű eredménye van. A tolvajok száma nagy arányban csökkent.

Mozifelvételt készítenek az utolsó amerikai bivalycsordákról. Nosokára a mozik vásznán láthatjuk az utolsó bivalycsordákat, amelyek az amerikaiak tulajdonát képezik. A kanadai kormány felszólított egy filmvállalatot, hogy ennek az állatfajnak utolsó példányairól készítsen felvételt s így örökítse meg az utókor számára. A felszólításra igen sok filmrendező szállt ki a Karib-hegységbe, ahol az utolsó bölények tanyáznak. Mintegy ezer példány van még belőlük. Ha az ember meggondolja, hogy milliószámra tanyáztak a fensíkokon, amidőn az első fehér ember letelepedett körülöttük, furcsa érzés lepi meg afölött, hogy az amerikai bölény egy idő múlva már csak a regényekben fog szerepelni. A kanadai kormány gondoskodik ugyan a bölényfaj védelméről, azonban öt év óta a farkasok igen nagy mértékben pusztítják a bölényborjakat, jóllehet állandóan nagy vadászatok rendeznek a ragadozók ellen.

Titokzatos földalatti kamrák és folyosók egy makói ház alatt. Érdekes felfedezést tettek *Makón*. A Vásárhelyi-utca 15-ik számú ház alatt ásásat közben, eddig még kiderítetlen eredetű, régi földalatti helyiségekre és folyosókra bukkantak a napszámosok. A felfedezés után többen leszállottak az üregbe, amelyből két szűk és rövid folyosó vezet tovább. A folyosókon is áthaladva, a vizsgálódók egy köralakú boltozatos helyiségbe jutottak. Az üregben *korhadt emberi csontmaradványokat, törött üveg, kőedény és vasdarabokat találtak*. A házban lakóknak nem volt tudomásuk a titokzatos földalatti helyiségekről, de még a környékbeli legöregebb emberek sem tudják megmondani, honnan erednek s mi volt a céljuk. A rejtélyes földalatti építmény felfedezése és átkutatása után a további ásást egyelőre abbahagyták, nehogy az ásás folytán előálló üreg miatt az udvar kocsiforgalma megakadjon, mielőst azonban ez az akadály elhárul, az ásást tovább folytatják, mert valószínű, hogy a földalatti építménynek még több része is van.

Tizenkét és félevesi fegyházra ítélték Kun Béla egyik cinkosát. *Lipsitz* Ernő magánhivatalnok 1918-ban Moszkvában felajánlotta szolgálatait az ottani kommunista pártnak és azontúl tevékeny részt vett a kommunisták életében. Kun Béla kurir szolgálata alkalmazta őt. Résztvett 1921-ben a berlini kommunista-kongresszuson, amelyen azt a javaslatot tette, hogy tegyenek meg mindent a kommunizmus terjesztése és a bécsi szökevények hazatérése érdekében. Végül ez év április havában *hamisított útlevéllel Magyarországra jött és agitálni akart*. Mielőtt azonban működését megkezdhetné volna, a rendőrség elfogta és letartóztatta. A budapesti büntetőtörvényszék felelősségre vonta állami és társadalmi rend felforgatására irányuló bűntett miatt. A bíróság *Lipsitzet bűnösnek mondta ki, tizenkét és félevesi fegyházra, tízezer korona pénzbüntetésre, valamint nyolcszáz ezer korona vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte*. A kommunisták kurirjánál tizenöt ezer cseh koronát találtak a szervezés költségeire. A nyolcszáz ezer koronát ebből a pénzből fogják levonni.

TRÉFÁK

Tisztaság.

Tanító: Sanyi, olyan piszkosan jársz az iskolába, hogy meg kell rónom téged. Az arcodat sem mostad meg ma. Látom, hogy tojást reggeliztél. A szád széle még most is sárga!

Sándor: Téved, tanító úr, *tegnap reggeliztem tojást!*

Ritka, mint a cigánykeresztelés.

Épen a kukoricatorést csülörtök napra határozta el a gazda és előtte való éjjel ellopták a kukoricát, mind letörték és elvitték. Kimennek az országút mellett végig nyúló földre s látják, hogy nem látják. Nincs mit letörni, ellopták mind... A gazda vakarja a fejét, pedig nem is viszkedett. Arrafelé jön egy cigány s panaszkodik neki:

— Nézz ide, te mór, látsz-e kukoricát!?

— Bizony ritka ez, gazduram, mint a cigánykeresztelés!...

— Ritka?! — förmed rá a gazda, — hiszen egyetlen egy csövet sem látok!

— Hát akár a cigánykeresztelés! Ázst sem lehet látni, mert mindig gyereket keresil a páp, *nem cigányt!*...

Őszinte felelet.

— Sokat ittak ebben az évben az emberek?

— Azt hiszem. Eddig ugyanis már *több bort* adtam el, mint amennyit vásároltam.

A megsértett beteg.

Tanár (a növendékekhez): Uram, ime az iszákos nőnek egy pompás példányát látják maguk előtt. Látják ezt a vastag orrot, ezeket a vízenyős szemeket...?

A beteg (sértődötten): Na, tanár úr, azért ön sem a *legszébb férfi!*

A városi gyerek.

Egy kis fiú sétál az apjával a Rákóczi-uton. A gyerek furcsánbál-furcsább kérdésekkel ostromolja papáját, aki bizony alig győzi válaszsal. Egyszer csak elered az eső.

A kisfiú nyomban megszólal:

— Mondd csak papa, miért esik az eső?

— Hát hogy nőjjön a kukorica — volt a válasz.

— *Itt a Rákóczi-uton?* — firtatja a kis lurkó és nem érti, hogy miért maradt adós a válaszsal a papája.

A papagály.

Máli néninek egyetlen öröme volt a Lóri nevű papagálya. Hires madár volt a Lóri, afféle beszélő papagály. Tudott «jó reggelt», «jó estét» mondani, sőt még ha éhes volt, akkor is érhető rikácsolással hozta azt környezete tudomására.

Egy napon azonban Lóri nyitvahagyott kalickája ajtaján megszökött, kirepült az utcára és zsákmánya lett két rosszmájú suszterinasnak. A csúf kamaszok nem irgalmazták a cifratölű állatnak; ehatározták, hogy megsütk és megeszik. Úgy is történt. Ám a bűnös lakoma nem maradt sokáig titokban és kérdőre vonták az inasokat.

— Hogy mertétek megsütkni azt a drága beszélő papagályt? — faggatták őket.

— Ejnye — mondja az egyik mihaszna — hát ha beszélni tudott, miért nem szólt, hogy ne süssük meg?!!

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: ifj. Nyaka Lajos, Vásároszentgálról.)

2. Betűrejtvény.

S é é é t Egri vörös us az é g

(Beküldte: Buczkó József, Törökszentmiklósról.)

3. Verses rejtvény.

Első felét verik falba,
Fába, mindenüvé;
És általa két külön tárgy
Tartozik együvé.

Másik fele, hogy ha nincs tél,
Mezőknek ruhája;
Nagyon szép nyáron s tavasszal
Tekinteni rája.

Ezt a két részt összetéve
Nyersz egy szép virágot.
Koszorúban és csokorban
Nagyon gyakran látod.

(Beküldte: Szabó Kékes Antal, Szatymazról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 46-ik számunkban közöljük.

A 40-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Szivárvány.

2. Képrejtvény: Rosszakaró.

3. Számrejtvény: 99999 99.

Megfejtették: Éva Béla, ifj. Józsa Lajos, Porzsoló István, Rozlosznik János, Szalkai F. Gábor, Csiga Gyula, Tóth Elek, Markó Aurél, Tóth Dániel, Farkas József, Tarnóczky Anna, Gonda Vince, Nagy Menyhért, Pál Éva, Csepelényi Lajos, ifj. Nagy P. Ferenc, Nagy Margitka, Bodzás Mariska, Adók István, Szabó István, Sziijártó Szabó Benjamin, Vedródy Gusztáv, Szemrédy József.

Jutalomkönyvet nyertek: Porzsoló István, Schmutz Károly, Farkas György, Deák László, Tóth Elek, Szántó Kálmán, Éva Béla, Tóth Dániel, Szabó István, Farkas József.

A 41-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 15-én.)

Gabona, liszt és őrlemények. Búza 76 kg-os: Tiszavidéki, fejezmegyei és pestvidéki 11.400—11.450 K, búza 78 kg-os: Tiszavidéki 11.450—11.500 K, fejezmegyei és pestvidéki 11.450—11.500 K, rozs 7400—7500 K, takarmányrépa 6900—7100 K, sörára 7200—7400 K, zab 6500—6600 K, repce 17.000—17.500 K métermázsanként. — Nullásliszt 185, főzőliszt 180, kenyérliszt 175, II. rendű kenyérliszt 150 K kilogrammonként. Videki malnok lisztjeiért kilogrammonként a következő árakat fizetik: duplatagos nullásliszt 105, nullásliszt 160, főzőliszt 155, 6-os kenyérliszt 150, 7½-es kenyérliszt 130, 8-as takarmányliszt 62, nullás rozsíz 120, 1-es rozsíz 105 K kilogrammonként. Korpáért 100 kilogrammonként 5300 koronát fizetnek.

Vetőmagvak. Lucernamag, nyers 40.000—50.000, lóhere, nyers 40.000—50.000, biborhere 36.000—40.000, fehérhere 70.000—80.000, baltacim 11.000—13.500, tavaszi bükköny 11.500—12.500, szöszös bükköny 30.000—38.000, cirok 6500—7000, muhar 11.000—12.000, borsó ősz 9500—10.500, .velő 11.000—13.500, expressz 11.000—13.500, hab, fehér 8000—8200, tarka 7200—7500, mák 38.000—42.000, napraforgó 7500—8500, repce 16.500—17.500, tökmag 11.000—12.000, kendermag 10.000—11.000, gomborka 15.000 korona métermázsanként.

Takarmány. Prima széna 3250—4000, másodrendű széna 2350—3200, nádtakarmány 1800—1950, muhar 3400—4200, lucerna 3500—4100, takarmányrépa 1800 korona métermázsanként.

Budapesti vágómarhavásár. Bika jobbminőségű 112—200, kivételesen 290—350, silányabb 80—100, ökör jobbminőségű 150—240, kivételesen 205—350, középminőségű 95—140, alárendelt minőségű 80—90. Roman ökör 315—320, román tehén 315. Tehén 75—205, kivételesen 270—320. Bivaly 82—115, kivételesen 165. Növendék 85—112. Kicsontozni való 75—80 korona kilogrammonként elősúlyban.

Budapesti lóvásár. Igás kocsiló nehéz 56.000—170.000 K, igás kocsiló könnyű 34.000—95.000 K.

Budapesti sertésvásár. Fialat nehéz 540—550, prima szedett 430—500, közép 380—420, jobbminőség, könnyű 300—240, öreg urasági 500—520, öreg szedett 360—400, sovány sertés vérszeletlen 200—220, vérszelt 225—240 korona kilogrammonként elősúlyban. Zsir ára nagyban 890—900, szalonna 780 korona kilogrammonként.

Borjú és juh. Borjú 120—370 K, juh 165—200 K kilogrammonként elősúlyban.

Nyersbőr. Marhabőr 400—480 K, borjúbőr 900—920 K, juhbőr 270 K kilogrammonként a budapesti vágóhídon.

Tej és tejtermékek. Tej ára nagyban Budapesten 43-20 K, kicsinyben 45 K, tejfel 140—150 K, tejszín 420 K, tehénturó 120 K, kevertturó 240 K, trappista és óvári sajt 500—540 K, I. tevaj 860—900 K, II. 800—840 K.

Zöldségfélék és gyümölcs. Sárgarépa elsőrendű csomója 8—14, másodrendű 3—6, kilogrammja 12—22, petrezselyem elsőrendű csomója 8—14, másodrendű 3—6, kilogrammja 12—22, zeller 28—32, kálarabé 20—36, vöröshagyma éret makói 92—96, vöröshagyma elsőrendű 82—90, vöröshagyma másodrendű 70—76, fokhagyma elsőrendű 80—90, másodrendű 70—76, fejeskáposzta 26—32 kelkáposzta elsőrendű 46—56, másodrendű 38—44, saláta elsőrendű darabja 8—10, másodrendű 4—8, sóka kilogrammja 30—40, paraj 38—55, retek fekete 14—26, burgonya 28—36, ugorka salátának való 60—80, savanyítani való 65—95, paradicsom 16—25, zöldpaprika apró hegyes 18—22, tölteni való 20—24, vajbab 75—110, tök főző 26—36, karfiol 100—180, alma 40—150, körte 45—140, sárgadinnye 18—40, görögdinnye 8—14, szőlő 60—120, őszibarack 60—180, kukorica csöves darabja 8—12 korona.

Baromfi és tojás. Csirke élő, rántanivaló 500—700 K, sütnivaló 800—1400 K párja. Liba, hizott, kilója 580—650 K, tyúk, élő, párja 900—1400 K, tojás darabja 33—36 K.

Bor. Sok homoki vidéken hordóhiány állott elő és ott a termelők a felesleges mustot 30—35 koronáig adják el. Gyöngyösön a fehér szőlő ára 35 koronáról 30 koronára esett, de vevők nem igen vannak. Óborban az érdeklődés élénk, az árak még jobban emelkednek. 21-es 10 százalékos fehér borokért 60—70 koronáig, jobb fajtáért 92 koronáig, 12 százalékon felüli borokért még többet kérnek és fizetnek.

Idegen pénznemek legmagasabb ára. A deviza-központ hivatalos árjegyzése 1922 október hó 17-én: 1 drb Napoleon arany 9300 K, angol font 11.150 K, dollár 2575 K, francia frank 195 K, német márka 1 K 10 f, olasz lira 115 K — f, osztrák korona 3 ½ f, román lei 15 K 75 f, cseh korona (szokol) 86 K — f, svájci frank 480 K, szerb dinár 40 K 40 f, lengyel márka 28 f. Zürichben 100 magyar koronáért 0-21 svájci frankot fizettek.

Főszerkesztő: Meskó Pál.

Felelős szerkesztő: Héj Imre úr.

Főmunkatárs: Buday Barna.

Felelős kiadó: Meskó Pál.

PETŐFI

SZINMŰ + ELŐJÁTÉKKAL
EGY FELVONÁSBAN

IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN

A DARAB

(FOLYTATÁS.)

Petőfi (a szín jobboldaláról jön):

Irtózat! Vigasztalan, nagy éjszaka...!
Szív nem dobog, kéz ökolbe nem szorul...
Nagy temető, milljó néma sírral
S reájuk élő gyászolva nem borul.
Mehaltak mind a férfiak, bilincs csörög
S szolgálélek tűri rabsorsa bús nyügét!
Gyalázat lett sorsod, nemzetem! De nem!
Igy nem halhat a magyar! Ily csúf halállal
Nem verheted őt meg, Istenem!
Te Kárpátokszülte, zengő vad vihar,
Sikolts bele a magyar éjszakába,
Szakítsad föl a temetők bús rögét,
Hogy pattanjon a holtak síri ágya!
Zúg, esengve szólítsd, hívd az árnyakat,
Riadjon fel tünt harcok milljó bátra,
Hogy bilincset törni megsegítsenek
S rivalljanak a gyávult unokákra:
Gyávák, gyávák, ti szolgálélek!
Ó, te kárpáti büszke koszorú,
S dalos Bácskának ringó búzatengere
S kincses Erdélyem...! Minden elveszett,
Mindent elraboltak hitvány tolvajok
S nem mentél utánuk, nemzetem!

(Miklós kijön a házból, kézenfogva húzza Ilt. Petőfi a jobb-
szélen egy bokor mögött vonul meg.)

Miklós: Gyere Ili, ne félj már, ne legyél olyan kényes!

Ili: De én úgy félek a békáktól!

Miklós: Amíg engem látsz, ne félj! Majd meglátod,
milyen mulatságos lesz, ha a békát elengedjük a lányok
között! Hogy sikoltoznak majd! Te, de ha aztán árulkodni
fogsz, hogy én voltam az, aki a békát megfogta, akkor a
hajaiba dugok egy békát!

Ili: Én nem árulak el, csak engedj vissza!

Miklós: Félsz? Mert ha félsz, akkor megverlek!

Ili (szepéggve): Én nem félek!

Miklós: Nahát! Odanézz, ott van egy! (Az egyik bokor-
hoz ugrik, lehajol.) Megvan!

Ili: Juj! (Beszálad a házba.)

Miklós: Gyáva!

Zsuzsi (jön balról, nagy kosár van a fején): Jó estét úrfi!

Miklós: Maga az, Zsuzsi?

Zsuzsi: Biz ki vóna más? Hát az úrfi mér van ideki?
Tán bizony szentjánosbogarat keres!

Miklós: Azt bizony! Nézze csak, mennyit találtam
már! Tele van a tenyerem!

Zsuzsi (kíváncsian közelebb hajol, felsikolt): Juj, Iste-
nem, béka! (Kosarárt ledobja a fejéről, elszalad.)

Miklós: Ezek a lányok mind olyan gyávák! No, majd
bent lesz nagy sikoltozás! (Bemeleg a házba.)

Zsuzsi (óvatosan visszalopódzik, félénken lépdel, nehogy
békára taposson): Ó, hogy megijesztett az úrfi! Szent Isten,
most se jött még vissza a lélegzetem (felveszi a kosarat s
ahogy megfordul, meglátja Petőfit). Nini, hát ez kicsoda,
micsoda s hogy került ide? Adjék Isten jó estét!

Petőfi (félre fordul).

Zsuzsi (félre): Bizonyára valamilyen szegény koldus
lesz, aki betévedt ide. (Fenn.) Jóestét!

Petőfi: Mindnyájunknak!

Zsuzsi: Kend kicsoda?

Petőfi: Én a fájdalom vagyok.

Zsuzsi: A fájdalom? No még ilyen furcsa nevű ember-
ről sem hallottam életemben!

Petőfi: Ezen a földön nem ismer senki, nem fogad
be senki!

(Szentiványiné és Etelka kijönnek a házból.)

Szentiványiné: Milyen hőség van odabenn!

Etelka: Nézd csak, nagymamácska, valaki van itt...

Zsuzsi: Jöjjön már, tekintetes asszony, itt van egy
idegen ember, oszt olyan furcsákat beszél, mintha nem vóna
ki az esze! (Elmegy.)

Szentiványiné: Ki az? Ki van itt? (Csend.)

Etelka: Ne félj, jer közelebb! Az én nagymamács-
kámnak aranyból van a szive, ne félj hát tőle...

Petőfi: Van hát még ház ebben a halott országban,
ahol szivesen látnak?

Etelka: Halott ország? Miért mondod ezt? Hiszen itt
jókedv van és mosolyognak az emberek!

Petőfi:

Jókedv, mosolygás, ez a gyilkos méreg,
Mely egy ezredévet fektet sírba le.

Etelka: Oly különös szavakat mondasz, idegen... ki
vagy?

Petőfi: A lelkiismeret vagyok.

Szentiványiné: Jer beljebb, ott benn majd felderülsz.

Petőfi:

Bor, tivornya, zengő vigalom...

Ó, nem az életnek zengő hangja ez,
De halott ország kísértettora.

Etelka: Dehogy is! Nagymamácskának van születés-
napja, ezért van itt annyi vendég.

Petőfi: Csak te haltál meg, szegény nemzetem!

Szentiványiné: Etelkám, hagyj magunkra. Beszélni
akarok ezzel a szegény emberrel.

Etelka: Ne maradj el sokáig, nagymamácskám. (Elmegy.)

Szentiványiné (lejön a keribe): Jer közelebb.

Petőfi: Nem ért meg engem senkiesem.

Szentiványiné: Ej, ne légy oly szomorú, ha valami
nyomja a szivedet, mondd el bizalommal, talán segíthetek.

Petőfi (keserűen): Feltámaszthatod-e halott nemzetem?

Szentiványiné: Miféle halott nemzetéről beszélsz?

Petőfi: A magyarok sorsát gyászolom.

Szentiványiné: A magyarért nem kell gyászt viselned, hiszen nem halt meg.

Petőfi:

Életnek mondd, hogyha a halott
A sírnak mélyén áldomást iszik?
Átsuhantam e gyászos hon felett,
Millió sírhantot láttam, mécselent,
Kereszt se volt melléjük letűzve...

Minek is az? Nem kell a kereszt a sírban nyugovónak, hiszen a magyar már a bölcsőjében megkapja a keresztet s hordozza egész éltén át s csak a sírnál szabadul meg tőle...

Szentiványiné: Ó, mily sötétet beszélsz!

Petőfi: Szavammal lelkennek gyászát tükrözöm.

Szentiványiné:

Úgy szávlak, boldogtalan vándor...
De szünjék szivednek kínzó szenvedése,
Sötétnek látod te a magyar sorsát.
Nem halt meg, csak alélt ez az ország.
Új lángra kél a szunnyadó parázs
S tűzében felolvad a jéggé dermedt lélek.

Petőfi:

Ó, de e szörnyű temető! Ez a végítélet!
S utána nem jön semmisen!

Szentiványiné:

Ne feledd:

Virág nyílik a síri hantón is
S a feltámadás szebb életre ébredés!
Addig viseljük türelmes szívvel el,
Mint Isten ránk mért, e sok gyászcsapást.

Petőfi: Nem Isten átka ez!

Szentiványiné:

Ki mondhatná másnak?

Nem Isten büntetése mind e gyász,
Mert elfordult tőle a magyar?
Vigasztalódj, remélj, bízz a jövőben!
Ezerszer állt a magyar a sírnak szélén,
De felszökkent ismét a népek élén!
E népet meg nem törte száz itélet,
Mert sorsa volt a csodalélek
S hiszem, hogy Isten, mert annyit szenvedett,
Jutalmul adta néki az örök életet.

Szentiványi (jön a házból): Ejnye már, nézze meg az ember, az én feleségem elszökik az ünneplés elől és a kertbe búvik, tán hogy ábrándozzon a holdvilágnál, mint egy fiatal leány!

Szentiványiné: Árpád, jer csak ide. Nézd...

Szentiványi: No, nézd csak, még valaki? Nem ismerlek öcsém, de hozott Isten, kerülj beljebb a házba, ha már közénk vezetett az utad.

Szentiványiné: Hallgasd csak, Árpád, miket beszél! Nem tudom, kicsoda, de oly nagy szomorúság és bánat szól a hangjából...

Szentiványi: Már pedig ebben a házban ma nincs helye a búsulásnak. Ejnye öcsém, könnyes a szemed! Tán meghalt valakid?

Petőfi: Egész nemzetem!

(Vajda kijön a házból, a terrazon megáll.)

Szentiványi: Egész nemzeted? Ejnye, be furcsán beszélsz! Úgy értem, hogy egész házadnépe? Aztán hány halottad van s mi ölte meg őket? Hiszen se kolera, se háború nincsen, miféle ragály pusztított tehát?

Petőfi: Milliók omoltak sírba s a ragályt kérdezed? Önmagát ölte meg nemzetem. Fiú apja ellen emelt gyilkos kezét, testvér testvére emelt bosszuló ökölt s a kardot, melynek tiszta élén egy ezredvének fénye tündökölt, ahelyett, hogy a jövő útját vágta volna ki, testvérelével szennyezé a magyar!

Szentiványiné: Irtózatos dolgokat beszélsz!

Vajda (lesiet a kertbe): Komédiás, színészkedik, szaval. (Lekiált a házba.) Halló, jöjjenek csak, hallgassák meg ezt a komédiást! (Mindenki kitódul.) Komédiás van itt, tréfás csepűragó! Most mulathatunk csak igazán! (Miska is lejön jobbról.)

Mind: Ki az? Komédiás? Halljuk, halljuk!

Petőfi:

Komédiás? Vérző szívem nekik csak tréfaság

S könnyeim csak kacagtatásra jók!

Hát jó, komédia kell, színészkedés?

Mulatság kell e társaságnak?

Hát komédiázok, de úgy, hogy megremegtek

S jajongva veritek vétkes melletek!

Vajda: Halljuk, halljuk, bravó, kezdetnek nagyszerű!

Miska: Elhallgasson az úr, ne nyekeregjen annyit!
Herbateát igyon inkább!

Szentiványiné: Úgy érzem, e szegény vándor őszintén beszél!
(VÉGE KÖVETKEZIK.)

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből.
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR

szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszer

szőlőpermetező

Szénkénevezők, háti és egykezes kénporozógépek a legolcsóbb gyáriáron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL részárúgyár (Cégfőnök Terényi Samu) Budapest, IX., Üllői-ut 19. sz.

TITKOK FÖLDJE

Buday Barna könyve egy óceáni szigetre vetődött tengerész regényét adja elő lebilincselő érdekességgel A könyvet művészi kivitelű képek díszítik. Megrendelhető kiadónivatalunkban

60 KORONÁÉRT,

portóért külön még 25 korona küldendő.

CSALÁDI-ISKOLAI-SZÍNHÁZI MOZIT

AKAR?-IRJON!

HATSCHEK FARKAS MOZ BPEST.
IV. KÁROLY-KÖRUT 26.

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsiros-bőrből a legjutányosabb napi áron szerezhetők be a

„HANGYA” CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

tehénbőrscizmák, boxscizmák, munkáscipők nagy választékban.

Ha jól akar mulatni,

olvassa el NYÁRY ANDOR:

JÁNOS KÁLVÁRIÁJA

című pompás könyvét, amely a vörösök uralmát figurázza ki kacagató humorral.

□ Ára 220 korona. □

Az Uj Barázda mostani regénye: János, a darutollas! Épen a fenti könyvnek a folytatása.

Megrendelhető az Uj Barázda könyvosztályánál Budapest, IV., Muzeum-körút 1. szám.

Portóért 25 kor. küldendő be.

Briliánst, ékszert, gyöngyöt

mindenképp drágábban vesz (Teréz-templ.
SZÉKELY EMIL, Király-u. 51. szemben.)

Hegedű, klarinét, teljes zenekari felszerelés, községi dob, kürt, harmonika, ocarina, zongora, gramfon és lemezek a legolcsóbb árban:

STERNBERG HANGSZERGYÁR
VII., Rákóczi-út 60. (Zenepalota.) Árjegyzéket bérmentve.

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását, felújítását és belőését.

Elad: elsőrangú gyártmányú golyós, sörtes, ismétlő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket, összes vadászati cikkeket

Legjobb minőségű
mindennemű golyós-, sörtestöltények, löszerek.

Szakorvos -rendelő vér- és nemi betegek részére. Ezüst salvarsán-oltás!
Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Ha

ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosán a megállapított jutalékért eléri a leggyorsabb lebonyolítást

KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyal-u. 19.

Vörösréz pálinkafőző-üstök

és vörösréz mosó-üstök rak-táron mindenféle kivitelben

Máthé András rézmű-
árgyár
Ujpest, Károly-utca 11. sz.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fűkaszálók,

marokrakó és kévekötdő aratógépek, lógeréblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcseplőkészletek, szecs-kavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

**ELSŐ MAGYAR HANGSZERGYÁR
STOWASSER**

kir. udvari művész
BUDAPEST,
II., Lánchíd-u. 5.

Általánosan elismert,
legjobb, világhírné
hangszerek és
hárok.

Legnagyobb gyár.
Javítások és
hangolásokban
megbízható munkák.

Harangokat

tiszta harangérből pontos hangolással
leggyorsabban önt és szállít az Orsz.
Harangszakértői Bizottság felügyelete
mellett a

Harangművek Rt.

„Ecclesia” alapítása

Budapest, IV. ker., Irányi-utca 27. sz.

DRÓTKERITÉS

legjobb minőségben, legolcsóbban
RENNER ÉS HAMVAI
sodronyfonat- és szitaáru-készítőknél
Budapest, VIII., Köztemető-út 3. szám.
Baross-tér sarok. Keleti pályaudvar köze ében.

**EGY DARABBÓL PRÉSELT
VÖRÖSRÉZÜSTÖK**

TOVÁBBÁ

SZŐLŐ- ÉS BORGAZDASÁGI
GÉPEK, ESZKÖZÖK
LEGJUTÁNYOSABBAN KAPHATÓK

NAGY IGNÁC CÉGNÉL

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT
ALAPÍTTATOTT 1884. 9. TELEFON: József
115-15.

**Közhirre
tétetik,**

hogy már megjelentek
a kiscgazda-, kisciparos-

és földmivestársadalom **1923.** évre szóló naptárjai:

**Magyargazda,
földműves és
kisciparos más
naptárt nem vesz,**
mert ezek a naptárak úgy
tartalom, mint külső kiállít-
ás tekintetében fölülmül-
nak minden más naptárt.

A Vasárnap Naptára		ára 70 K
Az Uj Barázda Naptár		ára 100 K
A Nagy Képes Családi Naptár		ára 100 K
A Nagy Képes Regéiő Naptár		ára 100 K
Az Amerikai Magyarok Naptára		ára 100 K
A Familien Volkskalender für das Jahr 1923		ára 100 K
A Falu Naptára		ára 70 K

A naptárakban megtaláljuk a lefolyt esztendő politikai életének kimagasló mozzanatait, a nagyvilág képekkel gazdagon tarkított eseményeit, ismeretterjesztő cikkeket a tudomány, irodalom és művészet széles köréből, közöttük értékes mezőgazdasági tanulmányokat; azután illusztrált elbeszéléseket, verseket, hasznos útbaigazításokat és a nélkülözhetetlen naptári részt.

Kapható: minden lapelárusítónál, minden könyvkereskedésben és minden «Hangya» szövetkezetben, valamint a kiadóhivatalban Budapest, IV., Múzeum-körút 1.

Ruházati**szükségletét**

legelőnyösebben a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben
szerezheti be!

**Mező-
gazdasági SZESZGYÁRAKAT**

szeszfordékot, pálinkafőző-
és mosóüstöket, valamint
tejgazdasági gépeket és esz-
közöket

KÉSZIT:

Szemenyei Lajos rézműves
őnöző és gépműhelye, Budapest, IX., Remete-u. 34.